2020

POLITICAL SCIENCE

Full Marks: 100
Pass Marks: 30

Time: Three hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

PART-A (ক - অংশ)

Q. No. 1 (a - f) carries 1 mark each	1×6 = 6
Q. Nos. 2 - 7 carry 2 marks each	2×6 = 12
Q. Nos. 8-12 carry 4 marks each	4×5 = 20
Q. Nos. 13 & 14 carry 6 marks each	6×2 = 12
They remove any to the man also the conflict	Total = 50

PART-B (খ - অংশ)

Q. No. 15 (a - f) carries 1 mark each	1×6 = 6
Q. Nos. 16 - 21 carry 2 marks each	2×6 = 12
Q. Nos. 22 -26 carry 4 marks each	4×5 = 20
Q. Nos. 27 & 28 carry 6 marks each	6×2 = 12
	Total = 50

Total (Part A & B): 50 + 50 = 100

PART-A / ক- অংশ

(Contemporary World Politics) (সমসাময়িক বিশ্ব বাজনীতি)

1. (a)	Write the full form of NATO.
	NATO ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।
(b)	initiated the reforms in Soviet Union in 1985. 1
	(Fill in the blank)
	১৯৮৫ চনত ছোভিয়েট ইউনিয়নত য়ে সংস্কাৰৰ সূচনা কৰিছিল।
	(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)
(c)	In which year Iraq invaded Kuwait?
	কিমান চনত ইৰাকে কুৱেইট আক্ৰমণ কৰিছিল?
(d)	Which event does '9/11' refer to in the context of Contemporary World Politics?
	সমসাময়িক বিশ্ব ৰাজনীতিত '৯/১১' বুলি কোনটো ঘটনাক বুজোৱা হয়?
(e)	What do you mean by 'Operation Desert Storm'?
	'মৰুভূমি ধূমুহা অভিযান' মানে কি?
(f)	Where was the First SAARC Summit held?
	ছাৰ্ক (SAARC) ৰ প্ৰথমখন শীৰ্ষ সন্মিলন কত অনুষ্ঠিত হৈছিল?
30T POS	C [2]

2.	Write two principles of New International Economic Order.	2
	নতুন আন্তৰাষ্ট্ৰীয় অৰ্থনৈতিক শৃংখলাৰ <i>দুটা</i> নীতি লিখা।	
3.	Why did big powers need to have alliance with smaller countries? Wri	
	two reasons.	2
	বৃহৎ শক্তিৰ ৰাষ্ট্ৰসমূহক সৰু সৰু ৰাষ্ট্ৰসমূহৰ মিত্ৰতাৰ কিয় প্ৰয়োজন ? দুটা কাৰণ লিখা।	
4.	Write two causes of disintegration of Soviet Union.	2
	ছোভিয়েট ইউনিয়ন খণ্ডিতকৰণৰ দুটা কাৰণ লিখা।	
5.	Write two constraints on American hegemony.	2
	মাৰ্কিন আধিপত্যৰ ওপৰত থকা <i>দুটা</i> প্ৰতিবন্ধকতা লিখা।	
6.	In which year the World Bank was created? Mention any one activity the World Bank.	of 2
	বিশ্ব বেংক কোন চনত স্থাপন কৰা হৈছিল? ইয়াৰ যিকোনো এটা কাৰ্য্য উল্লেখ কৰা।	
7.	What is the difference between traditional and non-traditional security	?
	পৰম্পৰাগত আৰু অপৰম্পৰাগত নিৰাপত্তাৰ মাজৰ পাৰ্থক্য কি?	
8.	Discuss briefly the causes of conflict between India and Pakistan.	4
	ভাৰত আৰু পাকিস্তানৰ মাজত সংঘাতৰ কাৰণসমূহ চমুকৈ আলোচনা কৰা।	
9.	Discuss briefly about the need of reforms in the United Nations.	4
	ৰাষ্ট্ৰসংঘত সংস্কাৰৰ প্ৰয়োজনীয়তা সম্পৰ্কে চমুকৈ আলোচনা কৰা।	

[3]

10.	What is the relationship between human security and health? Discuss briefly. 4 মানৱীয় নিৰাপত্তা আৰু স্বাস্থ্যৰ মাজৰ সম্পৰ্ক কি? চমুকৈ আলোচনা কৰা।
11.	What is the relationship between the rights of indigenous people and environment? Discuss briefly. 4
	খিলঞ্জীয়া জনসাধাৰণৰ অধিকাৰ আৰু পৰিবেশৰ মাজৰ সম্পৰ্ক কি? চমুকৈ আলোচনা কৰা।
12.	Write two arguments in favour of and two arguments against globalization.
	বিশ্বায়নৰ সপক্ষে দুটা আৰু বিপক্ষে দুটা যুক্তি লিখা।
13.	Discuss the consequences of disintegration of Soviet Union. 6
	ছোভিয়েট ইউনিয়নৰ খণ্ডিতকৰণৰ পৰিণতি সমূহ আলোচনা কৰা।
	Or/ অথবা
	Discuss the latest trend in Indo-U.S. relationship. 6
	আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰ আৰু ভাৰতৰ মাজৰ সম্পৰ্কৰ শেহতীয়া ধাৰাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।
14.	Examine the political and diplomatic influence of European Union.
	ইউৰোপীয়ান ইউনিয়নৰ ৰাজনৈতিক আৰু কূটনৈতিক প্ৰভাৱ পৰীক্ষা কৰা।
	Or/ অথবা
	Describe the aims and achievements of Association of South-East Asian Nations (ASEAN).
	আছিয়ানৰ (ASEAN) ৰ লক্ষ্য আৰু সাফল্য বৰ্ণনা কৰা।

[4]

PART-B / খ- অংশ

(Politics in India since Independence) (স্বাধীনোত্তৰ ভাৰতৰ ৰাজনীতি)

	4		
15.	(a)	India has a multi-party system. (Write true or fal	se) 1
		ভাৰতত বহুদলীয় ব্যৱস্থা আছে।	211)
	(b)	Who was the Chairman of the drafting committee of The Constitue Assembly?	ent 1
		সংবিধান পৰিষদৰ খচৰা প্ৰস্তুতি সমিতিৰ অধ্যক্ষ কোন আছিল?	
	(c)	Simla Agreement was signed between India and (Fill in the blank)	nk) 1
		ছিমলা চুক্তি স্বাক্ষৰিত হৈছিল ভাৰত আৰুৰ মাজত। (খালী ঠাই পূৰণ ব	গ্ৰা)
	(d)	Where the first Non-Aligned Summit was held? প্রথম গোষ্ঠী নিৰপেক্ষ সন্মিলন ক'ত অনুষ্ঠিত হৈছিল?	1
	(e)	Article of the Indian Constitution gave special status Jammu and Kashmir. (Fill in the bla	to nk)
		ভাৰতীয় সংবিধানৰ নম্বৰ অনুচ্ছেদে জম্মু আৰু কাশ্মীৰক বিশেষ মা প্ৰদান কৰিছিল। (খালী ঠাই পূৰণ ব	ৰ্যাদা চৰা)
	(f)	Write the full form of 'NEDA'.	1
		'নেদা' (NEDA) ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।	

[5]

16.	Mention any two Ideologies of Bharatiya Jana Sangh.	2
	ভাৰতীয় জনসংঘৰ <i>যিকোনো দুটা</i> আদৰ্শ উল্লেখ কৰা।	
17.	When was the Election Commission in India formed? Who was the fir Election Commissioner of India?	rst 2
	ভাৰতৰ নিৰ্বাচনী আয়োগ কেতিয়া গঠন কৰা হৈছিল? ভাৰতৰ প্ৰথম গৰাকী মুখ্য নিৰ্বাচ আয়ুক্ত কোন আছিল?	নী
18.	Write two consequences of Emergency of 1975.	2
	১৯৭৫ চনৰ জৰুৰীকালীন অৱস্থাৰ দুটা পৰিণতি লিখা।	
19.	Write any two factors responsible for the emergence of regional political	al
	parties in India.	2
	ভাৰতত আঞ্চলিক ৰাজনৈতিক দলৰ উদ্ভৱৰ যিকোনো দুটা কাৰণ লিখা।	
20.	점점하다 경기 전경 경기 가는 경기 없는 것이 없었다. 그 사람들은 사람들은 사람들은 사람들은 사람들은 사람들은 사람들은 사람들이 없는 것이다.	2
	মণ্ডল আয়োগৰ দুটা পৰামৰ্শ লিখা।	
21.	Mention two main features of New Economic Policy in India.	2
	ভাৰতৰ নতুন অৰ্থনৈতিক নীতিৰ দুটা প্ৰধান বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।	
22.	Explain briefly the consequences of Partition of India.	1
	ভাৰত বিভাজনৰ পৰিণতিসমূহ চমুকৈ বিশ্লেষণ কৰা।	
23.	Discuss briefly about India's Nuclear Policy.	Į.
	ভাৰতৰ পাৰমাণৱিক নীতিৰ বিষয়ে চমুকৈ আলোচনা কৰা।	

[6]

24.	Discuss briefly about the controversy relating to Presidential Election (1969.	of 4
	১৯৬৯ চনৰ ৰাষ্ট্ৰপতি নিৰ্বাচনৰ সৈতে জড়িত বিতৰ্কৰ বিষয়ে চমুকৈ আলোচনা কৰা।	
25.	Discuss briefly about Chipko Movement.	4
	চিপ্কো আন্দোলনৰ বিষয়ে চমুকৈ আলোচনা কৰা।	
26.	Discuss briefly the main features of Coalition Govt. in India.	4
	ভাৰতৰ মৰ্চা চৰকাৰৰ প্ৰধান বৈশিষ্ট্যসমূহ চমুকৈ আলোচনা কৰা।	
27.	Discuss the economic and political results of Green Revolution.	6
	সেউজ বিপ্লৱৰ অৰ্থনৈতিক আৰু ৰাজনৈতিক ফলাফলসমূহ আলোচনা কৰা।	
	Or / অথবা	
	State the main arguments in the debate that ensued between Industrialisation and Agriculture Development at the time of Second Five Year Plan.	en ve 6
	দ্বিতীয় পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনাৰ সময়ত উদ্যোগীকৰণ আৰু কৃষি বিকাশৰ মাজত উদ্ভৱ হো বিতৰ্কৰ বৰ্ণনা কৰা।	াৱা
28.	দ্বিতীয় পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনাৰ সময়ত উদ্যোগীকৰণ আৰু কৃষি বিকাশৰ মাজত উদ্ভৱ হো বিতৰ্কৰ বৰ্ণনা কৰা। Analyse the lessons India got from emergency.	াৱা 6
28.	বিতৰ্কৰ বৰ্ণনা কৰা।	
28.	বিতৰ্কৰ বৰ্ণনা কৰা। Analyse the lessons India got from emergency.	
28.	বিতৰ্কৰ বৰ্ণনা কৰা। Analyse the lessons India got from emergency. জৰুৰীকালীন অৱস্থাৰ পৰা ভাৰতে লাভ কৰা শিক্ষাৰ বিশ্লেষণ কৰা।	6
28.	বিতৰ্কৰ বৰ্ণনা কৰা। Analyse the lessons India got from emergency. জৰুৰীকালীন অৱস্থাৰ পৰা ভাৰতে লাভ কৰা শিক্ষাৰ বিশ্লেষণ কৰা। Or/ অথবা Describe about the Politics of the North-East and the demands of autonom	6 ny